

КОМИСИЈА ЗА РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ИСПИТ ЗА СТИЦАЊЕ ПРОФЕСИОНАЛНОГ ЗВАЊА
ОВЛАШЋЕНИ РЕВИЗОР
(ИСПИТНИ ТЕРМИН: МАЈ 2025. ГОДИНЕ)

ПРЕДМЕТ 10:
НАПРЕДНО УПРАВЉАЧКО РАЧУНОВОДСТВО

I – ЕСЕЈИ

**Есеј број 1. - О КАРАКТЕРИСТИКАМА ТРАДИЦИОНАЛНИХ СИСТЕМА
ОБРАЧУНА ТРОШКОВА И ОБРАЧУНУ ТРОШКОВА НА БАЗИ АКТИВНОСТИ**

Смјернице за одговор:

Навести и образложити уобичајене подјеле система обрачуна трошкова, навести најмање три карактеристике традиционалних система обрачуна трошкова, навести и кратко образложити три групе недостатка традиционалних система обрачуна трошкова, објаснити појам и значај употребе система обрачуна трошкова на бази активности, навести кључне претпоставке примјене обрачуна на бази активности, навести најмање три разлике у односу на традиционалне системе обрачуна трошкова, навести и образложити најмање три врсте предности и три недостатка по основу употребе обрачуна трошкова на бази активности.

Есеј број 2 – ОДЛУКЕ О ВИСИНИ (ОДРЕЂИВАЊУ) ПРОДАЈНИХ ЦИЈЕНА

Одлуке везано за продајне цијене су вјероватно једне од најважнијих одлука којима се менаџери баве. Стога, **образложите**:

- а) Како менаџери доносе одлуке о висини продајне цијене; који фактори утичу на одлуке о цијенама; каква је улога трошкова при доношењу таквих одлука; како временски хоризонт утиче на одлуке о цијенама ? (10 бодова)**
- б) Која су 3 (три) основна приступа за одређивање продајних цијена; како се примјењује *таргет цостинг* за *таргет прицинг* – наведите примјер. (10 бодова)**

ОДГОВОРИ:

II - ЗАДАЦИ

Задатак број 1

Предузеће производи телевизоре. Један од дијелова који се уграђују у телевизор је дио под ознаком „ТМ412“. Очекивана тражња за овај дио у току годишњег обрачунског периода је 529.000 комада. Набавка овог дијела, као и других инпута у процесима, одвијају се посредством одјељења за набавку. У том одјељењу предвиђају да ће трошкови појединачне наруџбе износити 450 н.ј. Јединични трошкови набавке потребног инпута су 15 н.ј. при чему се очекује да је релевантна каматна стопа на годишњем нивоу 6%.

I Економична количина појединачне наруџбе за дио „ТМ412“ износи (износ је заокружен на цијели број) (одговор потврдити одговарајућом калкулацијом):

- a) 7.458 комада
- b) 18.900 комада
- c) 5.634 комада
- d) 23.000 комада

Доказ:

II Оптималан број испорука дио „TM412“ у току године (број наруџби) је (одговор потврдити одговарајућом калкулацијом):

- a) 71 испорука
- b) 23 испорука
- c) 28 испорука
- d) 94 испорука

Доказ:

III Минимални трошак залиха на мјесечном нивоу је (одговор потврдити одговарајућом калкулацијом):

- a) 21.100 н.ј.
- b) 27.375 н.ј.
- c) 20.700 н.ј.
- d) 44.788 н.ј.

Доказ:

Задатак број 2

Предузеће се бави производњом и продајом бицикала. Разматра могућност увођења новог модела, те је неопходно утврдити циљни трошак и потребно смањење производних трошкова у односу на тај циљни трошак. Треба претпоставити да је:

- продајна цијена (без ПДВ који се обрачунава по стопи од 17%) утврђена на нивоу од 600 н.ј.,
- претпостављени (текући) производни трошкови су на нивоу од 395,40 н.ј.
- циљни јединични пословни добитак износи 20% од тржишне продајне цијене (обрачунате са ПДВ)
- општи трошкови алоцирани по јединици производа су 120 н.ј.

I Циљни производни трошкови су:

- a) 339,60 н.ј.
- b) 320,50 н.ј.
- c) 315,80 н.ј.
- d) 325,80 н.ј.

Провјера:

Тачно урађен дио задатка – 10 бодова

II Текуће трошкове је потребно смањити за:

- a) 74,90 н.ј.
- b) 55,80 н.ј.
- c) 79,60 н.ј.
- d) 69,60 н.ј.

Провјера:

Тачно урађен дио задатка – 6 бодова

III Да би се текући трошкови свели на циљни ниво могуће је користити следеће технике:

- a) анализу рачуна главне књиге,
- b) каизен ,
- c) технику узрочно – посљедичне везе,
- d) инкременталну анализу.

Тачно урађен дио задатка – 4 бода

Задатак број 3

Предузеће Конструктор производи комплексне али сличне машинске дијелове за аутомобиле. Директни материјали се додају на почетку процеса производње. Трошкови производње/конверзије се додају равномјерно током процеса. Шкартиране јединице се откривају при инспекцији на крају процеса и отуђују по нула цијени. Претпоставимо да дозвољени шкарт износи 10% исправног произведеног оутпута. Предузеће користи *методу пондерисаног просјека* у процесном обрачуна трошкова.

Располажемо сљедећим информацијама о стварним трошковима за јануар 2025 године:

	Физичке јединице	Трошак за еквивалентне јединице	
		Директни материјал (у КМ)	Трошкови производње / конверзије (у КМ)
Производња у току 1. 1. 2025	30.000	150.000	450.000
Започето током текућег периода (укупни додатни трошкови производње за 60.000 јединица)	60.000	300.000	1.200.000
Исправне јединице довршене током јануара 2025. године	70.000		
Дозвољен и недозвољен шкарт укупно	10.000		
Производња у току на 31.1.2025.	10.000		

Степен довршености: директни материјали 100%; трошкови недовршене производње (трошак конверзије) на крају периода су 2%.

Урадите сљедеће:

- Израчунајте трошак по еквивалентној јединици за директни материјал и трошкове конверзије (10 бодова)**
- Саберите укупне трошкове за обрачун и придружити их довршеним јединицама (укључујући дозвољени шкарт), недозвољеном шкарту и јединицама у завршним залихама (8 бодова)**
- Утврдите колики је трошак исправне довршене јединице (2 бода)**

РЈЕШЕЊЕ:

